

UVODNA POJASNILA

V letu 2014 ni bil pripravljen predlog sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2015, zato občinam ni bil poslan predhodni izračun primerne porabe, dohodnine in finančne izravnave za leto 2015, kot to predvideva 14. člen Zakona o financiranju občin (ZFO-1). Veljavni Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 (Ur.l. RS, št. 101/13, 9/14-ZRTVS-A, 25/14-ZSDH-1, 38/14, 84/14, 95/14 – ZUJF-C in 95/14); (ZIPRS1415) v 46. členu določa povprečnino za leto 2015 v višini 525 evrov.

V okviru rebalansa državnega proračuna za leto 2015 je Vlada Republike Slovenije v oktobru 2014 začela z občinami pogajanja o višini povprečnine za leto 2015. Zaradi nezadostnega obsega dohodnine za financiranje primerne porabe, izračunane na podlagi povprečnine, določene v 46. členu ZIPRS1415 (525,00 evrov), bi obveznosti državnega proračuna iz naslova finančne izravnave namreč presegle možnosti, ki jih daje rebalans državnega proračuna za leto 2015.

29. januarja 2015 so Vlada Republike Slovenije in reprezentativni združenji občin (Skupnost občin Slovenije in Združenje občin Slovenije) podpisali Dogovor o višini povprečnine za leto 2015, ki ga predvideva 11. člen ZFO-1 (Dogovor). Dan kasneje, 30. januarja 2015, sta bila v Državni zbor Republike Slovenije poslana Predlog Rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2015 in predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah ZIPRS1415.

V Dogovoru in 8. členu predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah ZIPRS je **povprečnina za obdobje od 1. 1. 2015 določena v višini 525,00 evrov in za obdobje od 1. 7. do 31. 12. 2015 v višini 500,83 evrov**. Predlog navedenega zakona v 9. členu tudi določa, da občinam, pri katerih prihodki od dohodnine iz tretjega odstavka 6. člena ZFO-1, izračunani na podlagi 14. člena ZFO-1, presegajo primerno porabo, od 1. aprila 2015 dalje pripadajo prihodki od dohodnine le do višine primerne porabe.

V letu 2015 bodo z vidika izračuna primerne porabe tako uveljavljena tri obdobja. Zato so pripravljene trije predhodni izračuni dohodnine, primerne porabe in finančne izravnave:

- prvi izračun upošteva povprečnino v višini 525,00 evrov,
- drugi izračun upošteva povprečnino v višini 525,00 evrov in določilo 9. člena predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah ZIPRS1415, da občinam pripadajo prihodki od dohodnine le do višine primerne porabe,
- tretji izračun upošteva povprečnino v višini 500,83 evrov in določilo 9. člena, navedeno v prejšnji alineji.

Vsi trije izračuni so kot predhodni podatki objavljeni na spletni strani Ministrstva za finance: http://www.mf.gov.si/si/delovna_podrocja/lokalne_skupnosti/izracuni/

V skladu s 6. odstavkom 14. člena ZFO-1 bo MF končne podatke o primerni porabi, dohodnini in finančni izravnavi za leto 2015, izračunane na podlagi povprečnine, določene v Zakonu o spremembah in dopolnitvah ZIPRS1415, sporočilo po sprejetju Rebalansa državnega proračuna za leto 2015 in Zakona o spremembah in dopolnitvah ZIPRS1415.

(vir: MF; Primerna poraba, dohodnina in finančna izravnava za leto 2015 – predhodni podatki, 6. 2. 2015)

Kot pomoč pri pripravi proračunov občin je bil občinam dne 13. 10. 2014 poslan tudi Proračunski priročnik za pripravo proračunov občin za leto 2015 S pripadajočimi prilogami. .

Proračunski priročnik za pripravo proračunov občin za leto 2015 je objavljen na spletni strani MF:

http://www.mf.gov.si/si/delovna_podrocja/lokalne_skupnosti/navodila_obcinam/.

Na podlagi drugega odstavka 12. Člena ZFO-1 je Ministrstvo za finance izračunalo višino povprečnih stroškov za financiranje nalog iz prvega odstavka 11. Člena ZFO-1 (povprečnina), upošteva pri tem metodologijo iz Uredbe o metodologiji za izračun povprečnine za financiranje občinskih nalog (Uradni list RS, št. 51/09), Pravilnik o določitvi podprogramov, ki se upoštevajo za ugotovitev povprečnine (Uradni list RS, št. 53/09) ter učinke zmanjšanja nalog občin v letu 2013, in sicer: prenos nalog na centre za socialno

delo, znižanje stroškov občin zaradi uveljavitve Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12) in znižanje stroškov dela v celotnem javnem sektorju

1. Primerna poraba

Način izračuna primerne porabe opredeljuje 13. člen ZFO-1. Primerna poraba občine je za posamezno občino za posamezno proračunsko leto ugotovljen primeren obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog. Ugotovi jo Ministrstvo za finance po enačbi iz 13. člena ZFO-1. Elementi, ki vplivajo na njeno višino, so:

- povprečnina,
- število prebivalcev občine in
- korekcijski faktorji (površina občine, dolžina lokalnih cest in javnih poti, prebivalci, mlajši od 15 let in prebivalci, starejši od 65 let).

Povprečnina predstavlja na prebivalca v državi ugotovljen primeren obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog. Na podlagi 11. Člena ZFO-1, s tem da dogovor z reprezentativnima združenjema občin ni bil sklenjen, in uredbe iz 12. člena ZFO-1 jo izračuna Ministrstvo za finance, določi pa državni zbor z zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna Republike Slovenije za leto 2012 v višini 554,50 eurov.

Število prebivalcev se upošteva po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije, in sicer se zajemajo državljani Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki imajo prijavljeno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji. Upoštevani so podatki na dan 1. januarja leta, v katerem se ugotavlja primerna poraba občine.

Primerna poraba občine je izračunana kot zmnožek vsote korigiranih kriterijev, povprečnine in števila prebivalcev občine.

2. Dohodnina

Občinam pripada skupaj 54 % dohodnine, vplačane v predpreteklem letu, povečane za inflacijo za leto pred letom in leto, za katero se izračuna primerna poraba.

Merilo za ugotovitev prihodkov občine iz dohodnine je primeren obseg sredstev, ki se izračuna po enačbi iz 13. a člena ZFO-1. Na višino primerne obsega vpliva povprečna primerna poraba na prebivalca v državi, indeks raznolikosti občin in število prebivalcev v občini. Če je primeren obseg sredstev za več kot 15 % višji od primerne porabe občine, se presežek nad 15 % zmanjša za 50 %.

3. Finančna izravnava

Občini, ki v posameznem proračunskem letu s prihodkom iz dohodnine ne more financirati primerne porabe, se iz državnega proračuna dodeli finančna izravnava v višini razlike med primerno porabo občine in dohodnino.

Dohodnina, izračunana na podlagi 14. člena ZFO-1, se nakazuje občinam tedensko po enakih deležih, na podračun javnofinančnih prihodkov, odprt v sistemu enotnih zakladniških računov, v svojih poslovnih knjigah pa jo občine evidentirajo na podkontu 700020 Dohodnina – občinski vir.

Ugotovljena razmerja in izračun primerne porabe so za našo občino naslednji:

		Razmerje	Razmerje	Razmerje	Vsota korigiranih	
		RS	Občina	Obč./RS	kriterijev	EUR
	Občina					
Ci	Dolžina lokalnih cest in javnih poti - km	32.149.768.	113,434	Ci		
	Dolžina lokalnih cest na prebivalca	0,015618	0,027539	1,763286	0,229227	
Pi	Površina – km ²	20.273,7	33,2	Pi		
	Površina na prebivalca - km ²	0,009849	0,008060	0,818357	0,049101	
Mi	Prebivalci pod 15 let	298.795	607	Mi		
	Delež prebivalcev pod 15 let	0,144781	0,147366	1,017855	0,162857	
Si	Prebivalci nad 65 let	367.458	654	Si		
	Delež prebivalcev nad 65 let	0,175524	0,158776	0,904583	0,036183	
	Skupaj koeficienti	Koeficient 0,61			1,087368	
ZP	Primerna poraba na prebivalca	525,00				
Oi	Število prebivalcev	2.058.543	4119			
PPi	Primerna poraba občine					2.351.406

Izračun finančne izravnave za leto 2015

1. primerna poraba na prebivalca 525,00 evrov; izračun za celo leto

Število občanov in tujcev z izdanim dovoljenjem za stalno bivanje v RS, ki imajo prijavljeno stalno prebivališče v Sloveniji na dan 1. 1. 2014	4.119
Primerna poraba	2.351.406
Dohodnina, ki pripada občini	2.076.973
Razlika – finančna izravnava	274.433

2. primerna poraba na prebivalca 500,83 evrov; izračun za celo leto

		Razmerje	Razmerje	Razmerje	Vsota korigiranih kriterijev	
		RS	Občina	Obč./RS		EUR
	Skupaj koeficienti	Koeficient 0,61			1,087368	
ZP	Primerna poraba na prebivalca	500,83				
Oi	Število prebivalcev	2.058.543	4119			
PPi	Primerna poraba občine					2.243.152

Število občanov in tujcev z izdanim dovoljenjem za stalno bivanje v RS, ki imajo prijavljeno stalno prebivališče v Sloveniji na dan 1. 1. 2014	4.119
Primerna poraba	2.243.152
Dohodnina, ki pripada občini	2.200.469
Razlika – finančna izravnava	42.683

3. izračun prihodkov občin za pokrivanje primerne porabe v letu 2015

Dohodnina, ki pripada občini	2.155.615
Razlika – finančna izravnava	144.036
Skupaj nakazila dohodnine in finančne izravnave v letu 2015	2.299.651